

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
hisztetükkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

A politikai szintérről.

— máj. 17.

Ada-Kaleh anektálása. Mikor annak idején egy kis tengerszemről volt szó, — a mely birói ítélettel a lengyelek birtokába jutott, — mily hatalmas cikkeket irtak a haza szent földjéről, melynek minden egyes göröngye, vizesöppje és fűszála kincsesel ér föl. Hivatkoztak a király hitlevelére s arra, hogy a koronázáskor négy világtáj felé suhintott kardjával. S arra is, hogy az ország területét nemcsak megvédeni, de az elvesztett területeket visszahódítani is hivatása. Azt mondták, hogy bármily csöpp is az a tengerszem: éppen mert csöpp, azért oly becses ragyogó gyémánt s hogy nem a terület nagysága dönt. Akár egy parányi tengerszem, akár egy egész vármegye, — a lényeges az, hogy a magyar szent korona területe ne kisebbitessék, hanem nagyobbítsák. — Így irtak, mikor a tengerszemről volt szó, a mely akkoriban vádaskodásra adhatott alkalmat. Most egy kis dunai szigetről van szó, a melylyel nem kisebbedett, hanem nagyobbodott a magyar geografia, a melyért tehát nem gáncs, hanem méltánylás járna. Hát most gunyolódó hangon irnak arról a sem-

miről, arról a homok-lerakodásról, arról a főveny-halmazról, melynek bírása neveléses s mely szégyent hoz nekünk. Még azt is, hogy e kis sziget nekünk magyaroknak poétikus emlékezetű, hogy magyar mesék, regék fűződnek hozzá, hogy érdekes különlegesség, a melyet a turisták örömmel látogatnak: csak sajnálatosabbá és komikusabbá teszi a területnek a magyar közigazgatás körébe történt utalását. Szinte szégyennek, csapásnak mondják, hogy e regényes sziget a miénk lett. — De urak, jó urak, emlékezzenek vissza a haza földjének minden göröngyére, cseppjére, fűszálára. Egy dunai szigetke tán ér annyit, mint egy tátrai tengerszem? S tán ér valamit az az elv is, a mely a sziget hovatartozásának megállapításában ki fejezésre jutott? Hát most mért nem fejtegetik hatalmas cikkeiben, hogy bármily parányi e terület, egy elv megvalósítására adott alkalmat? Mért nem magyarázza ezt gróf Apponyi, a kinek a közjogi finomságok iránt mindig oly nagy érzéke volt s a ki a kardbojt szálainak színében is észrevette a közjogi jelentőséget?

Blokk, vagy fuzió? Az Egyetértés, gróf Károlyi lapja, azt fejtegeti, hogy csak egyesülés le-

gyen, akár választójogi blokk, akár egységes függetlenségi párt alakjában valósuljon is meg, ha nem lehet az egyik, legyen a másik. Azt a nagy hanyatlást, a mely a volt koalíció kormányzása óta a magyar ellenzék sorában bekövetkezett, semmi sem jellemzi jobban, mint az ily fel-fogás. Hogy egy függetlenségi 48-as lap, a függetlenségi eszme évtizedes zászlóhordozója ilyet is írhat! S hogy az egész 48-as polgárságban már senki sem ütközik meg az ilyenek! Pedig mit jelent az, hogy épp oly jó a választói blokk, mint az egységes függetlenségi párt? Jelenti azt, hogy az egyesülni akaró 48-asok nem csak tényleg, de jelszóban sem 48-asok többé. Hisz a választójogi blokk oly párt-egység lenne a melyben ugynevezett 48-asok s 67-esek egyaránt foglalnának helyet, sőt mindannyian kormányképesre pályázva a 67 tekintetében a konzervatív álláspontot foglalnák el. S az efféle, Bécsnek feltétel nélkül felkínálkozó, a munkapártot határtalanul tullicitáló párt épp oly kedves lenne a 48-asoknak, mint egy tisztán függetlenségi pártgyesülés! Ez sem volna tehát más, mint egy választójogi blokk, kevesebb taggal, de ugyanolyan föltétlen elvtelenséggel. Az egyik nem lenne igazi

48, a másik nem tiszta 67, hanem az egyik 19, a másik egy hujján 20.

— máj. 17.

Tokaj-Hegyalja ismertetése. Az ország különböző vidékein lakóknak ritkán nyílik olyan kedvező alkalma a „borok királya” és a „királyok bora” termőhelyének a tokajhegyaljai borvidéknek a megismerésére, mint a június hó 18-iki gazdaggyűlés alkalmával, — melyről különben már „Közgazdaság” rovatunkban közlünk bővebb tudósítást, — amikor is a Magyar Gazdaszövetség egy napos kirándulás keretében az arra jelentkezőket végig vezeti ezen a gyönyörű vidéken, sőt annak két igen jelentős pontján, Tályán és Sátoraljauhelyen alkalmat nyújt a tokajhegyaljai szőlőművelés és pincegazdálkodás beható megtekintésére is. Utközben a következő fontosabb tokajhegyaljai községek világhíres bortermő szőlőhegyei láthatók: Szerencs, Mád, Mezőzombor, Tarcal, Bodrogkeresztúr, Tokaj, Olaszliszka, Bodrogzsádány, Tolesva, Bodrogolási, Sárospatak, Sátoraljauhely. Ezekben a községekben 5000 hektoliteren felül terem tokajhegyaljai jellegű bor. Láthatók természetesen a kisebb szőlőhegyek is, úgy hogy a kirándulás keretében Tokajhegyaljának jóformán mind a 31 községét és bortermő hegyeit megismerhetik a kirándulók. Legtanulságosabb lesz kétségtelenül a kirándulás végős állomása, Sátoraljauhely, ahol az újonnan épült állami borközpontot mutatják be a gazdaggyűlés tagjainak, amely bemutatás ez intézménynek mintegy felavatója lesz. A kirándulás költségei a lehető legcsekélyebbek.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Ibolya.

Írta: S. Löw Róza.

I.

Zuhatagként szakadt le szívem fájdalma,
Elmult mind az érzésemnek édes álma,
Nem látom már kéjégen csillagok fényét,
Nem tudom hol találok élet eszményét.
Mégfázott a szívem, nézem naplementét,
Nem látom sehoh, sehoh hajnal tüzfényét.
Látom a nagy bérceit fényű koronáját,
Nem találok a nap édes sugárkáját.

(L. J.)

Még nem volt neve, még nem vették számba, még nem bírt értékelni picit, gyámoltalan élete, mikor már nevét megérdemelte. Teljesen elfeledve egy ágyának tetején feküdt parányi, háromhetes, élettől lüktető, rózsás teste, melegen, mosolygósan. Az angyalokkal játszik, mondták a baba, a dada, azért nevet bájgödrös arcoeskája. Nem leste senki szépségét, báját, nem szoritotta senki szívére dobogó keblecskáját, nem kereste senki mohón csókos szájjal pihés, fehér homlokoeskáját, melyre fekete selyem fűrtök borultak, mert az anyja szíve lázban dobogott, kinban vergődött és egész szenvedő teste jégtömlőkben vonaglott. Tulvilági mosoly, megadásteli rezignációnak fénye övezte ifju martír

homlokát. Súlyos eset, „reménytelen” állapot — jelentette ki a hármasszoros orvosi konzilium — a diszes, plüss szőnyeges, függönyös ebédlőben; az ő kezemunkájával készített kedvenc fogadósobájában. És nem hallották, mint zuhan végig a padlón az összetört, reményvesztett, kétségbeesett bánatsújtott férj. A biztató szavakat: legyen erős, legyen férfi! ájult, öntudatlan testnek mondták, melyből pillanatokra kiszállt az élet és annak minden fájdalma, hogy annál intenzívebbül visszatérjen az étheres, ecetes ébresztgetésre. Éles, sikolyoszerű sóhajts szakad fel, fájdalomteli, bubánatos kebeléből, szilaj bankodásban vergődve, belső könyektől égő lelkéből, mit nyomban el kell fojtania, könyes szemébe biztató, reményt nyújtó mosolyt kell lopnia, hazudnia. Összeomlott derekát egyenesre feszíteni mert szerető felesége hívja. Az imádott élettárs, kivel egyetlen boldog esztendő élt, de oly fényes boldogságokkal, oly ábrándokkal, illúziókkal, ifju hő vágyakkal, annyi rózsás reményekkel és oly csodás igéretekkel telít, amely menyországnak szép, de életnek — rövidke volt.

És most, most bemenjen a jóhoz, angyalához, őt imádó galambpárjához lekonyult, elszakadó virágához hazudni. Hazudni! Hazudni annak, kivel minden szavuk, gondolatuk kölcsönös és együttes szívverésük szinigaz

boldogság, sajna, elmuló álom volt. De megkönnyíti utolsó percében is édes ura nehéz szerepét, amint hogy rövid hitves életében mindig csak könnyített élete terhén. Az öröm ragyogása néz két szeméből imádott ura drága arcába. Kezeit nyakára fonva — egy fehér letörő lilium — férje arcát hízkeldeve a magáéhoz tapasztva sugja boldog szerelmesen: Meggyógyulok, mondja orvosunk. — Lásd, csak kitarás kell lelkem és még derék feleség válik belőlem. Csókolj, csókolj életem! Oly jó, oly édes az. Én is. A szemedet. A pipiét is. Így...

Vigyázzatok rá. El ne hanyagoljátok miattam. Majd kipótolom, ha bírok. Most elfáradtam. Aludni fogok így a jóságos, círogató kezeden.

Nagy sóhaj száll a légtérben és a férj kezére csókkal tapasztott, gyengéd arc halott. Halott!

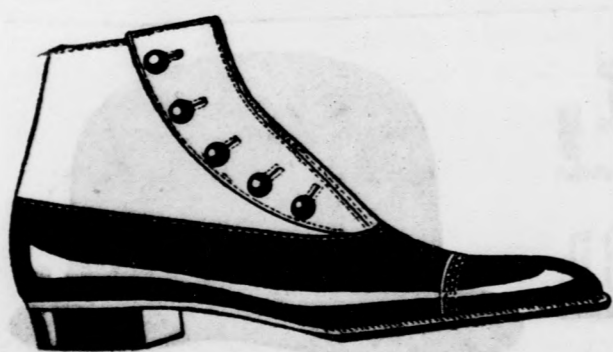
Lótás-futás, kapkodás. Mindenki hangos, izgatott, rémült, magánkül, csak a halálsápadt, ájultozó férj, ki mozdulatlanul tartja siró arcát, áldó kezét felesége arcán, megbénulva fájdalomában, mialatt huga a csecsemő árvát szilaj fájdalommal leányos, nemes keblére zárva, égő könyekkel, zokogva igéri: Nem lesz árva, kicsi, szép jószág! Anyád képmása, nemes áldott szívről leszakasztott virágszál! Életével fizetett érted, drága, boldogtalan gyermek! De te ne érezd.

Enyém leszel. Enyém a gond miattad az életben. Az elköltözött iránti szeretetből, szeretetért, lelkem és vérbeli vágyamért teszem. Szeretemben és ne könyekben uszáll kis leányom. És, ha valaha apád arcára mosolyt tudánk — kicsi lelked közbenjárásával — csálni, meg lesz a jutalmunk.

Nyomban átvittetett a hóféhér babakocsi mindenféle ruházati szükségletekkel és élelmezési forrásával; a dadával, a picit leány, a nagy, nemes lelkű leány fehér szobájába. Hol fennkölt szellemével, a minden jó és szépért rajongó lelkével buzgón hozzáfogott a kicsi élet istápolásához lelkes gondozásához. A csendes leányzóba, hol eddig vagy a toll halk percegése, vagy egy könyv lapozgatásának zizegése hallatszott, most hangos lett a gyermekírás, gőgicselés, vagy dajkanótától. Később dajkamesék csendesítették volna el, de akkor már részen állott a nagyszivű leány, vigyázva, lesve a babalelek fejlődésére, rügy-fakadására, nemesítő meséken kezdve a gyermekszív ápolását és szép virággá virult a fejlődésnek induló, kicsi bimbó, a jóságos kéz, a szerető szív gondozása alatt.

II.

A nagy leányra került a sor. A kicsikét miatta el kellett hanyagolni. A nagymamára maradt, ki imádtá,

Tavaszi czipőújdonságok

irak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban

FÖLDES FERENCZ czipőáruházában

Sátoraljauhely, Főtér.

A Kossuth-szobor mellett.

A SZUBRETT szörmekabátja.

Kellemetlen bonyodalmak

Ártatlanul meghurcolt
ujhelyi ügyvéd.

— máj. 17.

Beleznay Mancsi, a Felvidéki Kerület közkedvelt szubrett primadonnája, abban az időben, mikor még Mezey Kálmán nem hódította el a debreceni színházalattól, egy remekbe készült, tündéri szörmekabátot vásárolt 800 koronáért Nagy József debreceni szücsmestertől. A szörmeipar e remekében még mi, boldog ujhelyiek is gyönyörködhattunk az elmúlt szezonban, de akkor még nem sejtettük, hogy utóbb a törvényszéki rovatban, büntető feljelentések, ádáz hírlapi cikkek stb. kapcsán fogjuk viszontlátani. Sietünk megjegyezni, hogy ezekben az odiosus ügyekben már nem a közkedvelt szubrett primadonna, hanem maga a jeles szücsmester játsza a passzív alany szerepét.

A bonyolult dolgot röviden előadva: az történt, hogy a művésznek a kabát árát, — tekintettel a közben kiütközött Balkán-bonyodalmakra, a rossz termésre és egyéb kedvezőtlen közgazdasági körülményekre, — nemcsak hogy nem fizette ki, de még csak a legszerényebb részletekben sem törlesztette. Hiába írt Nagy mester epedőbbnél epedőbb leveleket a közben már Ujhelyben brillirozó primadonnának, semmi választ nem kapott. Végre is elfogyott a türelme s félretéve a művészet iránt táplált összes rokonszenvét, egy ridég levélben az egyik ujhelyi fiskálishoz dr. Polgár Ernőhöz fordult, megbízván őt, hogy a 800 koronát a legnagyobb szigorral hajtsa be.

A fiatal fiskális nem a legnagyobb örömmel fogadta ezt a megbízást, minthogy nem igen remélt sikert elérhetni. Figyelmeztette is erre Nagy Józsefet, ki azonban visszairt, hogy a pert meg kell indítani s azután a kabátot le kell foglaltatni, mert hogy a szörme értéke időközben felment s a kabát most nem hogy kevesebbet érne,

szerette maga körül, szoknyájába csimpaszkodva az örökös kérdező.

A nagy leánynak a kéréssel, később a vélegényével kellett foglalkozni, míg egészen elkerült a háztól, a kicsi leány rémületére, nagy szívfájdalmára. Bársonyos, fekete szeméből nem apadt ki egyhamar a könny. Merőn néztek azok bele e nagy, kegyetlen világba. Hogy neki pici mamától miért kell elszakadni, nem bírta megérteni! De pici mama ígérte, el-eljön érte. Elviszi saját otthonába. Jött is, vitte is, új főkötőkben, új ruhában, szép cipellőkben, ragyogó nyakékban, mindenféle apró ékszerekben, melyeket a kicsi mindig sokallott. Tulságos dusan, gazdagon járatsz — kifogásolta. Egyik iskolatársnőmnnek sincs annyi ékszere. Azoknak más kincsük van, amitől téged megfosztott a sors. Anyukámat gondolod. Hát te nem pótolsz?! És nagyanya?! Oh, nekem oly sok van a jóból. Sok, sok. Oly boldog vagyok. Ha anyukám a csillagos égből látja angyali szemével, a menyországból is boldogan mosolyog felem...

Csak tíz éves koráig tartott pici Ibolya boldog boldogsága. Azontul már egy napra, egy percre sem utazhatott jóságos néniéhez; pici mamájához ékesen, boldogan, ujjongó szeretetben. Otthon kellett gubbasztania szürkén, bánatosan, disztelenül, szo-

de teljes fedezetet nyújt a 800 koronára és a költségekre is.

A per megindult, a pert az ügyvéd meg is nyerte; közben a színházalatt Ujhelyből Eperjesre ment át s a fiskális, hogy megbizója érdekeit a lehető leghívebben megvédje, személyesen utazott Thália vidám csapata után Eperjesre s ott személyesen vezetett végrehajtást a primadonnára, azaz hogy pardon, a primadonna ingó vagyonára. Itt azonban nagy meglepetés érte. A foglalásnál kiderült, hogy fedezet egyáltalán nincs. A fényes kosztümök stb. mint a „mesterséghez” tartozók a végrehajtási novella szerint le nem foglalhatók, maga a szörmekabát pedig, melyet le lehetett volna foglalni, — már nem volt meg. Kint, hogy az élelmes művész, mi-alatt a per a 800 koronáért folyt, a kabátot tuladott.

Ott állott tehát Debreczenben Nagy József 800 korona veszteséggel, itt pedig Ujhelyben az ügyvéd 133 korona megítelt perköltséggel s egy esomó peren kívüli költséggel. Nagy József olyanformán gondolkodott, hogy ha ő ráfizetett az esetre 800 koronát, miért ne fizethessen rá az ügyvéd is. Polgár dr. viszont, mint ez nagyon természetes, nem akceptálhatta ezt, hanem megírta a felének, hogy ha már az ügy ilyen pechesen végződött, ő elengedi megítelt munkadíját is s csak a bélyeg, utazási, stb. szával a készkiadásait kéri megtéríttetni 90 kor. 70 fillérben.

Most azonban a szücsmester vette át a Beleznay szerepét s ő nem válszolt az ügyvéd felszólításaira. Végre is Polgár Ernő dr. beperelte a volt klient s a 90 kor. 70 fillérre. Persze hogy ebben az új perben is bélyeg-költségei voltak s épen azért mikor kliense a tárgyalás előtti utolsó napon megküldött neki 90 koronát, ezzel nem elégedhetett meg, hanem a tárgyaláson ítéletet kért a hiányzó 70 fillérre és a költségekre. Ezek a költségek, miután Nagy József a tárgyalás után sem fizette ki őt, hanem a végrehajtásig várt velük, felszaporodtak 32 koronára, amit aztán a szücs mester végül is kifizetett.

Ezt a tényállást mutatta be előtünk az aktákkal dr. Polgár Ernő, aki ennek közlésére a maga reputációja végett bennünket felkért, mint-hogy a szücsmester, aki, ugylátszik, a sok veszteségre nagyon elkesere-

morun nagybeteg nagyanyja mellett, kinek senki nem tudta merev, hideg ujjait oly melegséggel mozgékonyágra enyhíteni, mint kicsi, esőkos Ibolya. Ki valami csodás megértéssel, öreg tudással, angyali érzéssel tudja kezelni a nehéz, benuult beteget, kinek ápolásába már sorba belefáradtak, kidőltek: orvosok, ápolónők, cseledek, rokonok, csak szende Ibolya nem. Valami tulvilági prófétasággal megérezte, megsejtette, hogy itt, itt, hol mindenki befejezte jóságával, türelmével, elnézésével, részvételével, orvosi tudományával, minden földi ajándékkal, itt neki kell kezdeni; jónak, segítőnek, erősnek, hűen odaadónak lenni. Mert másképp hogy bírja kinos életét e szerencsétlen, béna nagymama! Igyekeznie kell könnyíteni e borzalmas helyzetet. Az orvosok, tanárok hosszu, de kinos életet jósolnak neki. Az jó remény, hogy hosszu, csak kinosóságát gyógyítani, enyhíteni tudnók — töprengett — hő igérettel erősítve önmagát hősies bátorsággal, zsenge tiz esztendejével neki indulva a nagy kálváriának a kicsi martir. Gyenge személyében összpontosult: ápolónő, vigasztaló és háziasszonynak hivatása.

Fenséges nemességgel hordja a tőrés, szenvedés töviskoszoruját gyermekhomlokán. Évről-évre sűrűbb rajt' a tövis... Sebeket üt agyán-szívén.

de, egy Polgár dr. sértő nyilatkozatot tett közzé „Az Est”-ben. Ugyanis azt írta „Az Est”-nek, hogy Polgár dr. 60 fillér miatt pert indított és végrehajtást vezetett ellene s ezért felhívta a közönséget, hogy „az ilyen uraktól óvakodjék.”

Polgár dr. „Az Estnek” is megírta ezt a tényállást, amelyből világosan kiderül, hogy a szücsmesternek ugyan hatalmas „pechje” van, de épen Polgár dr. ellen panaszra oka nem lehet; „Az Est” azonban, — a fővárosi lapoknál elég általános, de elég helytelen szokás szerint, — semmiféle rektifikációnak helyet nem adott. Ennélfogva mi teljesítettük a fiatal, törekvő fiskális kérését, elmondván az igaz tényállást, amelyhez még dr. Polgárnak azt a kijelentését fűzzük hozzá, hogy Nagy József ellen „rosszhi szemű és a közönség félrevezetését célzó nyilatkozata miatt a bűnvádi feljelentést megtette.” Az érdekes szörmeügynek tehát a büntetőbíróóság előtt következik a folytatása.

Egy test, két lélek.

Nagyérdékű előadás az
ujhelyi mozgószínházban.

— máj. 17.

A mozival kapcsolatosan művészetéről, művészi szenzációkról beszélni ma még egy kissé tulzásoként hangzik, de hogy nincs messze az az idő, amikor a moziképeknek már valóságos irodalmi és művészi értékük is lesz, annak a legfényesebb jele az a szenzációs darab, amelyet az ujhelyi mozi mához egy hétre be fog mutatni. Az egész világon csodálatot keltett ez a remekbe készült mozdídarab, a mozgószínházak nagyszabású tevékenységének ezideig legnagyobb produkuma. Az „Egy test, két lélek”, egy kiváló német írónak, Lindannak páratlanul érdekes darabja, cimszerepe Bassermann páratlanul álló színészi alakítása és maga az egész darab olyan alkotás, melyhez fogható nagystilű művet a mozgófénykép technika eddig még nem produkált.

A végtelenül izgató, önmagában is érdekes témájú darabról a követ-

Idegbenult betegének mozdulatlansága tehetetlensége és e fölötti lelki fájdalom gyakran teljesen kimerítik serdülő fizikumát, erősködő szívét. Már-már nem tudja biztatni, kivigasztalni nagyját. Sem felvidíteni, esókkal esillapítani. Csókjain nem mulik. Ott tapadnak azok mindig szeretettel, gyöngédséggel, kiapadhatatlan részvétellel nagymama homlokán. De könyzárpor hull sűrűn belevegylve nagymama könyveivel összefolyva.

Folyik a könyv is, a bus idő is és mindegyre egyenlő, gonosz, kegyetlen e baj. Nem engedi nagyanyát helyén megmozdulni. Etetni, itatni, öltöztetni kell szegényt. Nem tud ő csak gondolkodni, emlékezni, szeretni és szenvedni. Beszélni is csak úgy, hogy azt csak kicsi Ibolya érti. Így él-éledgel még mosoly is lopva, derűt is árasztva betege arcára a hősnőm tiz rettenetes esztendeig, melyeket ő nem mond rettetetéseknak. Rettenetes az neki, mikor a halál kiragadja ölelőn segítő karjaiból imádot, őt imádó nagyanyját. Ki áldva, imádkozva, könnyen, boldogan száll a menyországba, hogy ott, Isten színe előtt minden földi, testi-lelki boldogságokat kikönyörögjön gondozója számára, hálája fejében.

III.

20 éves, sokat próbált leány, midőn ott kell hagynia megszokott, szü-

kező, irodalmilag is értékes ismertetést írta egyik előkelő magyar mű-bírólnk:

Egy távoli, misztikus másik élet emléke sosem zavarta meg Önöket? Sosem jutott még eszükbe egy régi vár előtt, egy idegen táj fölött állva: hogy mindez valahonnan ismerős? És sohasem jártak még, holdkóros módjára, utcán, téren, vagy folyóparton — szívüktől üzötten — úgy, hogy maguk sem tudták mit csinálnak? Nem beszéltek még fennhangon az éjszakába? A karjuk nem mozdult olykor úgy, hogy agyukon hideg dőbenet szaladt végig: ezt én nem is akartam csinálni!?

Gondolkoztak-e már hirtelen, rejtelmes és ok nélküli öngyilkosságokon? Eszükbe jutott-e, hogy egy nervózus éjszakán történhetik ilyen: az ember felemeli a browningot, agyához nyomja, egy pillanatig még küzdeni akar önmaga ellen, de a másik én, a titokzatosan élő lélek él és parancsol és elszól a fegyver...

Gondolkoztak-e már rajta, hogy nem is egyedül vagyunk, hogy bennünk, velünk él egy másik én is, egy végzetes valaki, aki döntő pillanatokban parancsol velünk... és agyunk hiába sikolt rémülten ellene: ilyenkor ő, a másik én az Ur.

A másik... Jusson eszükbe a drága és lázas író: Lindau, a nemes és gyöngéd Hippolyte Taine és Lindannak a tainei eszmén alapuló nagyszerű darabja, a: Der Andere... És nézzék e pompás metszésű férfi-főt, Bassermann fejét, a legnagyobb és legsodálatosabb német színészt. Ő játszik önknek e pompás darabban, e hidegnézésű szem, e pompás hajlása koponya alatt van Lindau darabja hősnének minden szenvedése, mind a gyötrelme, amit az egy testnek a két lélek okoz: az ő vonalakal teli arcán van... A művészet, a színjátszás telje, amit ő e darabban nyújt, az Iffland-gyűrűt, amit a legnagyobb német színész hagyott hátra, hogy mindig a legnagyobb német színész viselje: most igazán, fenntartás nélkül megérdemelte...

Haller doktor, az ügyvéd (Bassermann) és Arnoldy, az államügyész egy házban laknak. Arnoldy gyakran meglátogatja Haller. Jól érzi magát nála, különösen Agnes, az állam-

lői otthonát. Nagypa megházasodik. Mindegyiküknek pótolhatatlan az anyja a nagyanya. Csak férjének pótolható az ur...

Nénjéhez kerül a bánatos leányka, ki az élet harcában bűbajos széppé, elragadó kedvessé fejlődik. Lelkének nemes ragyogása varázst lop mély tekintetű szemébe. Aki nézésébe mélyed, delejének szives örömet enged és azt olvassa belőlük: Szeress én szeretlek. Becsülj, én becsüllek. Érts meg, én megértlek. Nekem nagy reményeim, vágyaim, igényeim vannak, ha Ibolyának neveznek is. De nagy ábrándim, nem a bőséges, pazar, fényes élet nagyszabású igényeit ölelik fel. Álmod egy nagy, jóságos szív, derék és szerény férfilelek és a legegyszerűbb, legelembib életfeltételek. „Szeretni és szeretettetni; két szívnek egygyé lehetni. Ennél feljebb már nem hág az emberi boldogság.”

Ezt csak álmodni merete fehér álmaiban, tündér képzetében, mikor bele-belevagyult az élénk, fekete szempár tüzes villanása. De ez talán csupa képzelődés? Ki felejtene rajta, igénytelen személyén sóvár tekintetét? Kinek kéne kicsi, egyszerű, dolgos Ibolya? Ki igazán nem ígér egyéb nagy szépeket erre az életre, mint, hogy jó, szerető és hű tudna lenni. És — nincs tovább. Sem hiu, sem parádés, sem kacér, sem mulató. Igazi feleség és

Legujabb divatu kalapok,
nyakkendők, fehérenűek, stb. uridivatcikkek legjobb minőségben
Szenes Lipót uridivat üzletében Sátorajaujhelyben.
Tavaszi felöltők. — Férfi cipő különlegességek.

ügyész fia
Orákiz e
szobában
negyedik
csora közl
elméletét
tében, su
tulságos
saként sz
ber, egy
benne urr
gokat mü
nul vele.
ról az ill
az idegeit
sebb mér
állapot.
gatja vég
alaptalan
A v
államügy
ébre ma
rázik egy
vóra tér
vetközni,
tasan du
urnóje ó
az óra h
ánynál,
utját.

Más
hívja Ha
Berlin le
el tanul
gyakran
ő meg s
magántit
a fejét,
kor elré
pláne, d
ezt Hall
inkább

Az
akad es
régí dol
szobájáb
fel, majd
dája ked

A k
Haller d
nok mag
lanyt. E
fekszik
mintha
feküdné
kétségb
Felébre
tartana,
torzulva
lett mo
írnok k
mába, a
Réveteg
talhoz.
bandáv
kájukb
nosabb

anyatip
bizonyo
sőleg r
nak. D
hogy t
és szer
a csod
legét,
letét.
illatot
mint a
Szépen
szívbel
szenv
amit a
segít é
Szép i
szemel
idején.

A
kal, k
vaszt
szonyo
Ki-kig
hevétő
simult
gással
vágya
büvöl
kat, m
És, és
senki
— ass

ügyész fiatal nővére tetszik neki. — Örökig elűntek olykor a homályos szobában a zongora mellett. Egy este negyedik is kerül társaságukba és vacsora közben a vendég elmondja Taine elméletét arról, hogy esés következtében, súlyos betegség után, vagy tulságos szellemi megerőltetés hatásaként szinte transzformálódik az ember, egy rejtelmes, egy másik én lesz benne urrá, aki egészen különös dolgokat művelhet teljesen öntudatlanul vele. Erről az öntudatlan állapotról az illető nem sejt semmit, csak az idegeit békíti napról-napra erősebb mértékben az abnormális lelkiállapot. Haller ügyvéd nevetve hallgatja végig a furcsa — és szerinte alaptalan — teóriát.

A vendégek eltávoznak, de az államügyész és nővére, Ágnes, még ébren maradnak kissé. Ágnes zongorázik egy darabig, majd ő is nyugovóra tér. A szobaleány segít neki vetkőzni, már ő is álmos és álomittasan dugja véletlenül a saját zsebébe urnője óráját. Még másnap felfedezik az óra hiányát, meg is találják a leányt, akinek azonnal kiadják az utját.

Másnap este érdekes kirándulásra hívja Hallert egy rendőrtiszt ismerőse, Berlin legsötétebb mélységeit mennek el tanulmányozni. Hasonló studiumra gyakran indul ezentúl is az ügyvéd, ő meg sem érzi a fáradságot, de öreg magántitkára elgondolkozva csóválja a fejét, hogy ura a diktálásnál olykor elrövedez, kifelejt egy szót, vagy pláne, dolog közben, elalszik. Mindent Haller nem veszi észre, sőt még inkább szorítja magát a munkára.

Az öreg őröknek ezentúl mindig akad csodálkozni valója. Egy napon régi dolgozó-kabátjában, amely főnöke szobájában volt, nagy lyukat fedez fel, majd furcsa nyomokat lát gazdája kedvence házi-kabátján is.

A következő este ismét elalszik Haller diktálás közben. Az öreg őrök magára hagyja és eloltja a villanyt. Haller ájult, mély álomban fekszik a pamlogon. Majd hirtelen, mintha valami borzalmas lidércnyomás feküdné meg, eltorzulnak vonásai, kétségbeesett kint árul el kuszált arca. Felébred, de mintha álma még tovább tartana, arevonásai most is el vannak torzulva. A másik én, a másik lélek lett most urrá rajta. Felveszi az öreg őrök kabátját s betér abba a koresmába, ahol rendőrtiszt barátjával volt. Révetegen néz körül, leül egy asztalhoz. Megismerkedik egy betörőbandával, elmege velük éjjeli munkájukban résztvenni és egyik leghasznosabb tagja lesz a bandának. Ezen-

anyatípus, amit ki is néz belőle az a bizonyos fekete férfi szempár, ki bensőleg rég behódolt testi, lelki bájainak. De szerény, oly naívu szende, hogy tudatában sincs e szerelemnek és szerencsésének. Egyszerűen élvezi a csodálat, a szeretet, a hódolat melegét, mint az ibolya a tavasz lehetét. Üdül, szíjjel virul tőle. Szint, illatot kap az öntudatlan boldogságtól, mint a virág szokott nap csókjától. Szépen fejlődik a lelki ismerkedés, a szívbéli vonzalom, a kölcsönös rokonszeny az elragadtatott emberpárnál, amit az okos néni szívesen lát, elősegít és boldogan élvez. Haj, haj! Szépe így az élet két rokonkebel összemergegése, szerelemnek kivirulása idején.

Az illúziókkal, színes ábrándokkal, kedves boldogságokkal teli tavaszt hó nyár követte: A menaszsonyság, vőlegénység izzó nyara. Ki-gyult az arca a vőlegény szemehévtől, melyek hosszan, mélyen belesimultak övéibe, hogy boldog ujjongással kicserélje érzéseit, gondolatait, vágyait jövendő életársával, ki megbüvölve fogta fel az izzó pillantásokat, mint a jövő szép, dus ígéreiteit. És, és nem volt boldogabb nálánál senki e föld kerekéségén csak ő maga — asszonykorában.

tul éjlel-ről-éjlelre megismétlődik a dolog. A nappal nyugodt ur egy szörnyű transzformáción megy minden este át: betörő lesz. A rendőrségnek feltűnik a gyakori betörés és egy alkalommal rajtuk kapnak. Haller ájult álomban fekszik a padlón, arca szörnyű belső kint árul el... Az öreg őrök kabátja van rajta, a kabátban egy női kép: Arnoldyék volt szobaleányáé, aki pincéző volt a banda koresmájában. Most ő is megjelenik s visszaadja Haller pénzét, amit szinte öntudatlanul neki adott. Hallerről nyilvánvaló, hogy nem egészséges, megmenekül a rendőrség büntetése elől. A nagybeteg embert a pihenés és Ágnes gondos ápolása visszaadja az életnek. Egészséges lesz újra — és boldog vőlegénye Ágnesnek, ki őszintén szereti őt.

Taine azonban s a gyötrelmes éjszakák, a másik én, a másik lélek éjjelei örökre megmaradnak lelkében.

* * *
Nemesak a kinematográfiának, de az irodalomnak és művészetnek szenzációja Paul Lindau darabja, az: Egy test, két lélek. Bassermann, ez a csodálatos német színész — mint az összes külföldi újságok, a legnagyobb német napilapok megállapítják — a színművészetnek olyan magasságára ért el Haller doktor szerepének csodásan nagyszerű alakításával, amilyenről sem moziban, sem színházban eddig szó sem lehetett. Ezt a páratlan remekművet mutatja be e hó 24-én és 25-én az újhelyi mozi.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(Változás az anyakönyvnel. Zemplénavármegye főispánja Borsik Lajos monoki állami anyakönyvvizető-helyettest ezen tisztségre előfementette, Kovalcsik Béla monoki lakost pedig a monoki anyakönyvi kerületbe korlátozott hatáskörrel anyakönyvvizető-helyettesé kinevezte.

(Adófizetési felhívás. Az 1912. évi LIII. t. c. értelmében az adófizetők ezután nem kapnak többé negyedévenként adófizetési iránti megintést, hanem plakátok figyelmeztetik a negyedévi esedékes adók kifizetésére. A folyó évi II. negyedére eső adók megfizetésére a polgármester most adta ki a felhívást s e felhívás megjelenésétől számított 8 napon belül kötelesek az adófizetők adójukat megfizetni annál is inkább, mert késedelem esetén még a behajtási illetéket is fizetniük kellesz.

HIREK.

Greiner Jakab szökése.

— A pénzvilág szenzációja. —

Ismeretes már Greiner Jakabnak, a tolsvai nagyvállalkozónak szökése, akinek fizetésképtelenségéről annak idején részletes híradással voltunk. A nagy feltűnést keltő esetről újabban a következő részleteket jelentik:

Greiner körülbelül husz évvel ezelőtt indította meg nagykaliberű üzletét. Kis tőkével kezdte, de ügyes spekulációval csakhamar oly nagy tekintélyre tett szert, hogy az összes nagyobb bankok s pénzemberek készségegyel nyújtottak neki kölcsönöket. Greiner nagy erdőségeket bérlet, óriási fátelpeket létesített s többek közt a tolsvai erdőség területén harminc-negyven kilométer hosszú vasutat is építtetett, a nyersternék feldolgozására pedig nagy gőzfűrésztelepeket létesített, szóval igen nagystílusú gazdálkodást folytatott. Az volt az általános meggyőződés kereskedelmi körökben, hogy Greiner nagyon gazdag ember. Egészen váratlanul jött aztán, hogy Greiner április elején bejelentette a fizetésképtelenséget. Ekkor tűnt ki, hogy a nagyszabású vállal-

kozás nem volt egyéb szemfényvesztésnél. Greinernek sem fekvő, sem értékpapirokban elhelyezett vagyona nem volt s az évenként kiállított vagyommérleg hamisított, valótlan adatokat tartalmazott. A fizetésképtelenség bejelentésénél kitűnt, hogy a két millió korona passzívával szemben alig van hétszáz ezer korona aktiva. A Greiner család ekkor a tönk szélére vissza akarta rántani a szerencsétlen embert s felajánlotta a hitelezőknek háromszáz ezer korona kiegyezési összeget. Ebben azonban a hitelezők nem akartak belemenni s kérték az erdőüzem folytatását. Két hónapon belül csupán a tolsvai erdőre 120,000 korona ment el. A család fizette ezt az összeget s ezenkívül a fennmaradt 180,000 koronát ismét felajánlották a hitelezőknek. A tárgyalások erre megindultak. A kisebb hitelezők azonban nagyhangon követelték a csődöt. Ennek dacára a nagyobb hitelezők hajlandóknak mutatkoztak az egyezés megkötésére s az egyezés valószínűleg létre is jött volna, Greiner azonban a tárgyalások közepette egyszerre eltűnt.

Sem hitelezőinek, sem ügyvédjének, Szász János dr.-nak nem szólt eltávozásáról semmit, csupán cselédjének mondta meg, hogy elmegy Brioniba meglátogatni ott időző feleségét. Ezután három napig nem jelentkezett. Végül is gyanusnak tűnt fel a dolog s a hitelezők leküldtek egy embert Brioniba. Greinert azonban nem találta ott s állítólag nem is volt feleségénél. Erre kutatni kezdtek utána, de mostanig nem akadtak nyomára.

Greiner Jakabot ismerősei exaltált természetű, ideges embernek mondják. A hatvanhárom éves öreg ur családjával is nagyon ridegen, nyersen érintkezett. Állítólag maguk a családtagok segítették elő szökését, hogy ilyen módon tőle függetlenül, békésen intézhessék el az ügyet. A hitelezők és a család között valószínűleg rövid időn belül létrejön a meg egyezés.

— Szakosztályi ülés. A Zemplénavármegyei Gazdasági Egylet szökevényi és borászati szakosztálya nagy számú érdeklődő jelenlétében f. hó 15-én ülést tartott, melyen Hegedűs Sándor tarcali vincellériskolai igazgató ismertette érdekes előadás keretében a helyes permetezés módozatát. Az előadó szerint a permetezésnek leghelyesebb módja a jól elkészített u. n. bordói lével való permetezés, melynek főalkatrésze a rézgalic, s ezt a véleményét a szakosztály is magáévá tette. Ugyancsak elfogadták Hegedűs Sándornak a permetezéssel kapcsolatban tett amaz indítványát is, hogy irjon fel a szakosztály a földművelésügyi miniszterhez és kérje, hogy a nagy reklámmal hirdett külföldi haszontalan permetező szerek elterjedése ellen tegye meg a kellő óvintézkedéseket. Mint a felirat kifejti, ezek a hatáskörökön kívüli, haszontalan permetező szerek nemcsak hogy nem gátolják meg a peronospora terjedését, hanem még elő is segítik azt, úgy, hogy az ilyen szerekkel permetezett szőlőterületek a mellettük levő más szőlőterületeket is inficiálják. A szakosztály tehát igen érdemes és hasznos munkát végzett, mikor ezekre a káros szerekre felhívja a földművelésügyi miniszter figyelmét, kinek módjában van azok elterjedését az általa kiadott ismeretterjesztő füzetekben meggátolni.

— Békenap az újhelyi polgári iskolában. Szép ünnepség folyt le a mai napon az újhelyi magánpolgári fiúiskolában. Ez alkalommal áldozott az iskola, — az új miniszteri rendelkezések megfelelőleg, — egy magasztos és nagyjelentőségű eszmének: a béke eszméjének. A hágai békekongresszus emlék napját ünnepelték meg ma s az ünnep jelentőségét Kertész Ödön igazgató emelkedett hangú, magas szárnyalású beszédben méltatta.

— Nagy tűz Perbenyiken. Királyhelmezi tudósítónk jelenti: Csütörtökön, e hó 15-én délelőtt 9 óra tájban Perbenyik főutcáján kigyulladt Weisz Jenő kereskedő háza. Valószínűleg a raktárhelyiségben keletkezett valahogy a tűz, amely nagy veszélyt jelentett, mivel a pincében jelentékeny mennyiségű lőpor volt elraktározva s ha ehhez a tűz hozzáfér, ez nagy katasztrófára vezetett volna. Szerencsére a lőport sikerült kimenteni, mielőtt még nagyobb bajt okozott volna. Így is nagy pusztítást vitt véghez a némileg szeles időben a tűz. Leégett a Weisz Jenő háza, ugyszintén a mellette levő ház, sőt a tűz a tulsó oldalra is átesapott s átellenben őt egymás mellett levő ház teteje égett le. A kár nagy része biztosítás révén megtérül. Megindult a vizsgálat, hogy a tűz okozásában nem volt-e valakinek része.

— Meghívó. A sátoraljaujhelyi róm. kath. főgimnázium Segélyző Egyesülete folyó hó 20-án d. u. 5 órakor választmányi gyűlést tart, melyre a választmányi tagokat meghívja az igazgatóság.

— A sárospataki „vérvád“ meseje. A Sárospatakon egy örült ember agyából felmerült vérvád-história a fővárosi lapokat is élénken foglalkoztatta. Nagy — és valljuk be: meglehetősen felfújt — tudósítások jelentek meg egyik-másik fővárosi lapban is, jóllehet a „Zemplén“ már szerdán megjelent számában teljes jelentéketelenségére redukálta az esetet, részletesen beszámolván arról, hogy az egész ostobaság egy elmezavart ember beteg fantáziájából keletkezett s hogy az illetőt, — Majoros József közműves-napszámost, — már be is szállították az újhelyi „Erzsébet“ kórházba — elmosztályára s most itt ápolják. Minden ezzel ellentétes, vagy ezen túlmenő híradás, mely „még folyamatban levő vizsgálatokról stb.“ tud: teljesen téves.

— Nyilvános köszönet. A munkácsi gyermekmenhely sátoraljaujhelyi telepe javára f. évi május hó 3-án a városi színházban megtartott ismeretterjesztő előadás 150 azaz egyszázötven koronát jövedelmezvén, midőn ezen összeget a telepbizottság nevében átveszem, el nem mulaszthatom, hogy dr. Kelner Győző városi árvászkéi ülnök urnak aki ezen előadást tartotta, az elhagyott gyermekek érdekében kifejtett sikeres fáradozásaiért köszönetemet ne nyilvánítsam. A kezeimhez átszolgáltatót 150 korona a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár 25264 számú betétkönyvében kezeltetik. Sátoraljaujhely 1913. évi május hó 15-én. Bernáth Aladárné a telepbizottság elnöke.

— A városi mozgószínházban vasárnap az „Erzsébet angol királynő“ című nagy dráma kerül színpadra, melyben az „Isteni Sarah“ Sarah Bernhardt a világ első tragikája játsza a címszerepet. Aligha van közöttünk valaki, aki a nagy tragika játékban gyönyörködhetett volna s így ne szalaszszuk el a valóban művészi eseményt. Az előadást még négy gyönyörű képteszti élvezetessé. A délutáni előadás rendes, az esti felamelt helyérek mellett. Csütörtökön a főszám Salome a nagy Soharettel, a világhírű táncosnővel a címszerepben.

— Leányegyesületi mulatság Nagymihályban. A nagymihályi leányegyesület f. évi május hó 25-én, vasárnap délután 6 órakor az „Aranybika“ szálló nagytermében házi jellegű, 3 versenydíjjal egybekötött mulatságot tart; díjakat kapnak: A legmondzottabb, legápoltabb gyermek, továbbá az a hölgyvendég aki a legegyszerűbb de legizlésebb ruhában jelenik meg a mulatságon, s végül az a férfitáncos akit a 12 tagú hölgyzsűri a legkitartóbb táncosnak minősít. Külön meghívók nem küldetnek szét.

— **Pótsorozás Sátoraljajhelyben.** A folyó hó 15-én megtartott utóállítás alkalmával a szerencsi járásból előállított 17 állításköteles, besoroztatott 7: a sárospataki járásból 6 előállított közül besoroztatott 3: a tokaji járásból 10 közül 1; a bodrogközi járásból 10 közül 4, a sátoraljajhelyi járásból 14 közül 3 és Ujhely városból 7 közül egy sem. Ezenkívül a más városokból áttett állítási lajstromok alapján előállított 46 állításköteles, kik közül 14-et soroztak be.

— **A városi dalárda alakuló közgyűlése.** mint azt mult számunkban megírtuk, ma délután lesz a város-háza tanácsstermben. Az alakuló közgyűlésre Farkas Andor polgármester meghívókat bocsátott ki, melyben a városban levő összes hivatalok egyes tagjait felkéri a közgyűlésen való részvételre. Amint értesülünk, a városi dalárda eszméje kedvező fogadtatásra talált és így a megalakulás egész biztosra vehető.

— **Leszakadt erkélyalapzat.** A „Vadászkürt” szálloda erkélyének egyik tartókövéből egy hatalmas darab leszakadt ma és a járdára zuhant, szerencsére senkiben sem okozta kárt. Mivel félt, hogy az alapkönek esetleg több darabja is le fog válni, a rendőrség intézkedett, hogy a veszedelmes követ azonnal alátámasszák.

— **Üzletvezetőség Kassán.** Kassáról jelentik, hogy a napokban monstre-küldöttség fogja felkeresni dr. Beöthy László kereskedelemügyi minisztert, akit arra kérnek a kassaiak, hasson oda, hogy a kassa—oderbergi vasut üzletvezetését Teschenből helyezték át Kassára. A kérelmet támogatja a hadvezetőség is. Zboroevics Szvetozár hadtestparancsnok személyesen és hivatalos uton is lépéseket tett, hogy a kassaiak kívánsága kedvező elintéztést nyerjen.

— **Megvadult lovak.** Tegnap délután a Fő-utcán egy fával megrakott szekérbe fogott lovak valamitől megijedtek és hirtelen vadul rohanni kezdtek, egyenesen a Löwy-féle könyvkereskedésnek tartva. A járdán sétáló közönség ijedten menekült a megvadult lovak elől, melyeket Várady Dezső rendőrnek sikerült nagy erőfeszítés árán megfékezni, mielőtt nagyobb kárt tettek volna. A lovakat gazdájuk, egy falusi fuvaros, őrizet nélkül hagyta s így szabadulhattak el, ezuttal szerencsére semmi kárt nem okozva.

— **A vadászati adó rendezése.** A pénzügyminiszteriumban a vadászati és fegyveradó rendezésével foglalkoznak. Az új adórendezést a miniszterium progresszív alapon tervezi, még pedig oly módon, hogy az adóösszeg nagyságát a jövedelmi adóhoz mérten, időnként fogják kiszabni. A tervezett kulcs szerint az új vadászati adó általában nem fogja elérni a mai huszonnégy koronát, de legfeljebb ötven koronára rughat, még a legmagasabb jöv. adónál is. A pénzügyminiszteriumban az új vadászati adóról szóló törvényjavaslat már készen van, mert úgy tervezték, hogy az új adótörvények életbeléptetése után a képviselőház elé terjesztik. Minthogy azonban az adótörvények életbeléptetését elhalasztották, az új vadászati adó előterjesztése későbbi időre toldott ki.

— **Egy magyar világfürdő.** Póstyénből írják lapunknak: E világfürdő a korrallal haladó folytonos beruházásoknak köszönheti, hogy a csusz, kősvény, ischiász és más ezekhez hasonló bajokban szenvedő vendégeinek száma évről-évre növekedik; így lehet csak megérteni, hogy a párjokat ritkító kénesek forrásoknak és az azoknak alján lerakódó forró iszapnak évről-évre több gyógyulást kereső vendége van. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a kénese iszapföldöket légfürdőkkel nem lehet helyettesíteni, mert ezeket a kénese iszapföldökkel kősvény és reuma eseteiben gyógyítóhatás tekintetében még összehasonlítani sem lehet. A póstyéni kura ki-

válóan alkalmas a kősvény minden egyes stádiumára. — Ujabb keletű, könnyebb esetek sokszor már egyszeri kura után gyógyulást találnak, még elavult, még oly makacs bajok is a kénese iszapföldök használatával tartós javulást és a kura megismétlésével teljes gyógyulást nyernek. Az izületi csuszban szenvedő betegek (mert a csusz leggyakrabban az izületekben lép fel) Póstyénben már alig néhány fürdő után tagjaikat lassanként használni képesek. A tolokocsi csakhamar a mankó helyettesíti, ezt pedig rövidesen a bot váltja fel. Krónikus izületi csusz eseteiben a látható eredmény természetesen nem lehet ilyen gyors. Ezek azok az esetek, melyeknél a páciens gyakran fürdőről-fürdőre vonszolja baját, míg végre a póstyéni kura gyökeres változást idéz elő. — Az élet, a kura itt már kora reggel kezdődik és délig tart, délután pedig 3—6 óra közé esik a kura; a délutáni kúrát azonban többnyire a szegény betegek használják. Szünet nélkül rohog egész délelőtt a sok egy- és kétfogatu kocsi, siet a számos gyaloghintó a betegekkel a szép Vághidont át a fürdőtelepre. Legnagyobb a tolongás a II. és III. oszt. iszapfürdő előtt. De hiábavaló minden igyekezet, mert minden fürdővendég számot kap és így kiki csak akkor mehet be, mikor reá kerül a sor. A gyógyító-kura rendelkezésére állnak medence-hévízfürdők, hévíz-kádfürdők, medence-iszapfürdők, tagiszapfürdők és borogatások (kéz-, kar-, lábfürdők, vállborogatások), tükörfürdő tagiszappal, hévíz-kádfürdők iszapkádfürdővel stb. Póstyénfürdőben az utóbbi három évben sok szép modern villa épült, a gyönyörű szállók között pedig legszébb a mult évi szezon elején megnyitott *Thermia Palace szálló* az *Irma-fürdőpalotával*, mely a világ legújabb, de egyuttal legtökéletesebb fürdő- és lakóháza. Ez a nagyszabású kettős palota, melyet lift és fűthető folyosó köt össze, a téli fürdőzésre is kiválóan alkalmas. A szálló 200, pompás kényelemmel berendezett szobát a fürdőpalota pedig két hatalmas természetes medencefürdőt és 400 fürdőcellát tartalmaz és oly imponálóan nagyméretű, hogy legalább 3—4000 embernek nyújt módot az áldásos póstyéni kura használatára. Végül megjegyezzük, hogy Póstyénben minden fürdővendég teljesen igényei szerint élhet. Lakás és ellátás tekintetében a választás a legszélsőbb határokig terjed ki. Póstyén különben sem kizárólag luxusfürdő, hanem az erősz szenvedő emberiség közkinése.

— **Strom Testvérek** villamossági berendezési vállalatukat Széchenyi-tér 4. és Andrássy-utca 17. sz. alá helyezték át.

— **Emésztési zavarok csecsemők-nél,** hasmenés, hányászekelés, bélhurut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggódó szülőknek. Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán jóízű és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet. Próbádobozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien I. Biberstrasse 157.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

**Steckenpferd
liliumtejszappan**

Bergmann et Comp. Tetschen a/E.
elérhetetlen hatású szepiok eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő-levéllel bizonyíthatunk. Gyógyárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fillért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézapórlásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

IRODALOM.

„Magyarország őslakói és az oláh-ság eredete, tekintettel a nemzetiségi kérdésre és a magyarság történelmi hivatására” címen Ráth Mór kiadásában nemrégiben egy érdekes könyv jelent meg, melyben a szerző, dr. Hollósy István író, erős fajszeretettel, tudományos alapon, de a laikusabb olvasó által is élvezhető modorban bizonyítja azt, hogy Magyarország őslakói sem nem szláv, sem nem germán népek, hanem szittya néptörzsek voltak. A mű történelmi adatokkal is szolgál s különösen érdekesek az összehasonlítás által való bizonyításai. Ugyancsak történelmi adatokkal bizonyítja a szerző, hogy az oláhok magyar nyelvű hunok voltak, kik mint pásztor népek kísérték a magyarokat vándorlásaikban. A könyv végén ezután szerző a magyar társadalom és a Habsburgok kötelességeiről szól, megismertetvén a régi magyar szövetségi politika és pánszkeithaizmus elveinek felújítását a hármasszövetségben. Ennek továbbfejlesztésében látja szerző nemzetünk világtörténelmi hivatását, vagyis a világbéke megvalósításának reális alapját. Az érdekes mű Ráth Mór könyvkereskedésében kapható, Budapest, IV. Váci utca 1. Ára 4 K.

KÖZGAZDASÁG.

* **Meghívó.** A Magyar Gazdaszövetség folyó évi országos gazdaszövetségét június 18-án, szerdán, délelőtt 10 és fél órakor Kassán a Sporttelepen fogja megtartani, melyre a gazdaszövetséget tisztelettel meghívjuk. *Darányi Ignác* elnök. *Bernát István* igazgató.

Az országos gyűlés napirendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. A mezőgazdasági termelés védelme. Előadó: Desseffy Emil gróf. 3. A gazdák szervezkedése ezen védelemnek a törvényhozásban leendő érvényesítésére. Előadó: Meskó Pál.

Tudnivalók: Kedvezményes vasuti jegyváltásra és pedig úgy az államvasutakra, mint a Déli Vasútra és a Kassa-Oderbergi vasútra szóló igazolványokat minden résztvevőnek készséggel küldünk, ha részvételi szándékát június 4-éig bejelenti a Magyar Gazdaszövetségnek (Budapest, Üllői-ut 25) és a bejelentéshez, az igazolvány vasuti illetéke és portóköltség fejében minden darab igazolványért 30 fillért csatol bélyegekben. Akik az előző napon érkeznek Kassára, vagy a gyűlés utáni napot ott akarják tölteni, szóval éjjeli szállásra van szükségük, jelentkezzenek legkésőbb június hó 4-éig az „Abaujtonavármegyei Gazdasági Egyesületnél, Kassa” levelezőlap útján. Kassán a gyűlés napján délelőtt 9 és fél órakor gyülekezés a Rákóczi sirjánál (székesegyház). Rákóczi sirját a Gazdaszövetség megkösorozza. Innen a gyűlés színhelyére való indulást tárogatók jelzik. A nagygyűlés után délután fél 2 órakor Kassa

legjobb vendéglőiben elosztva étkezik a nagygyűlés közönsége. Egy teríték ára 1.60 korona. Az ebédre az 1.60 korona díjnak postautalványon való beküldése után lehet jelentkezni június 4-ig az „Abaujtonavármegyei Gazdasági Egyesület, Kassa” címre. Akik jól akarnak ebédelni, jelentkezzenek, mert a jobb vendéglők mind le vannak foglalva a gazdaszövetség tagjai részére. Reggel 8 órától fél 10-ig és délután fél 3 órától este 6-ig a Zemplénavármegyei Gazdasági Egyesület tokaj-hegyaljai borkiállítására és borkóstolójára Kassán a Széchenyi-ligetben.

Kirándulások Kassáról: 1. A tarpataki vízeséshez és a Csorbai-tóhoz (Magas Tátra) indulás Kassáról június 19-én reggel fél 5 órakor. A kirándulók Tátrafüred a tarpataki vízesés és a Csorbai-tó megtekintése után aznap este érkeznek vissza Kassára. A kirándulások költsége Kassától vissza Kassáig (vasut, étkezés) II. osztályu utasok részére 23.60 kor. III. osztályu utasok részére 20 korona. Akik ezen kiránduláson részt akarnak venni, küldjék be postautalványon a költséget az Abaujtonavármegyei Gazdasági Egyesületnek Kassára június 4-ig. A jelentkezőknek, akik a költséget is beküldték, részvételi jegyet küld a kirándulást rendező Felsőmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség (Kassa Fő-u. 4.) 2. Kassáról Tállyára. (Vasuti állomás a Kassa—Szerencsi vonalon.) Indulás június 19-én reggel fél 6 órakor különvonattal a tállyai szőlők (tokaj-hegyaljai borvidék) és borpincék megtekintésére. Erkezés Tállyára délelőtt fél 9 órakor. Elutazás Tállyáról délután a menetrend szerinti vonatokkal. A kirándulók maguk váltanak vasuti jegyet a kedvezményes igazolvány alapján. Jelentkezni június 4-ig kell külön levelezőlapra a következő címre: „Szőlősgazdák Fogadó Bizottsága, Tállya.” Jelentkezések a gyűlésre és vasútra a meghívóhoz csatolt jelentkezőlapra, szállásra az odaesatolt levelezőlapra, ebédre és a kirándulásokra pénzesutalványokon történjenek. Kérjük, mielőbb tessék jelentkezni és nem az utolsó napon, mert aki későn jelentkezik, csak úgy vehet részt a kirándulásokon, ha marad hely,

Városi mozgószínház.

Szombaton 24. és vasárnap 25-én

két-két előadásban színre kerül:

Egy test, két lélek.

Dráma öt felvonásban.

Írta: Paul Lindau, a berlini udvari színház igazgatója, hírneves író.

A címszerepet játssza **Albert Basser**, a berlini német színház tagja, a legnagyobb német színész.

A legmagasabb művészi tökély érvényesül e darabban. — Ilyen művészi esemény nem volt még színházunkban. — E darabot a bpesti Apollóban eddig 150-szer adták.

A délutáni előadásokra a helyárák 50%-al, az esti előadásokra 100%-al emeltettek.

Jegyek előre válthatók Gojdcics-nővérek-nél.
Telefon sz.: 202.

Felolós szerkesztő: **Dr. Adriányi Bél**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula**.

Telefonszámunk: 42.

Másolat a 18543/1913. számhoz.

9350/1913. P. szám.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak által Töketeres vasuti állomás kibővítéséhez, Töketeres község határában fekvő s a töketeresesi 151. 152. 153. 154. 155. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 447. 448. 449. 450. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 31. 467. 123. 122. 125. 124. 126. és 127. sz. tjkvekben felvett ingatlanokból szükséges földterületekre folytatott ki-sajátítási ügyben a kártalanítási eljárás megkezdésére tárgyalási határnapul 1913. évi május hó 28. (huszonnyolczadik) napjának s esetleg következő napjának mindenkor d. e. 9 óráját Töketeres község házához s onnan a helyszíntre kitűzte, a távollevők és ismeretlen helyen tartózkodó érdekeltek képviselőit Palásthy Béla dr. töketeresesi lakos, ügyvédet gondnokul kinevezte. A fenti határnapra az érdekelteket azzal a figyelemzetéssel idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás tárgyában hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja.

Kelt Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszéknél az 1913. évi május hó 3-ik napján tartott üléséből.

Görömbey s. k.,

kir. törvényszéki bír.

Dr. Nagy s. k.,

kir. törvényszéki előadó.

Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytárs.

MEGHIVÓ.

A Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság

folyó évi május hó 22-én délelőtt 11 órakor

a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár tanácstermében tartja

XVII-ik évi

rendes közgyűlését

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Sátoraljaujhely, 1913. évi május hó 13-án.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1912. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
2. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletévről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás és mérleg a mai naptól kezdve a villanytelep irodájában bárki által megtekinthető. Közgyűlésen szavazatra az jogosult, ki a közgyűlést megelőzőleg részvényét a társaság pénztáránál letéteményezte és erről elismervénnyel bír.

Eladó ház.

A Kossuth Lajos-utczában tiz szobából, spalettás ablakkal, fürdőszobával, zárt verenda, betonozott pinche 10 lóra való istálló, kocsiszin és egyéb mel-lékhelyiségekből álló ház szabad kézből eladó. — Közvetítők ki-zárva.

Czim: a kiadóhivatalban.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucataja 6 kor. 1204. sz. super-finom tucataja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos ál-tal legmegbízhatóbb nak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Widder Gyula gyógyszerárában s

Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely.

Marx Email padlófénymáz

tartósságánál és gyorsan száradó képességénél fog-va utólérhetetlen kiváló minőségű padlókenec.

Egyedüli raktár Sátoralja-ujhelyben:

Ifj. Klein Jakabnál

Zemplén-Ladmócsi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes

M E S Z E T

telepünkön átvéve, vagy az épi-téshez fuvarozva, ugyszintén vas-uti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi hídól pár pereznyre, Ladamócz községtől jóval innen van.

Távirati rendeléseket azon-nal eszközünk. Nagyobb vétel-nél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzük.

Telefon: a telepen Bodrogszerda-hely 1, Sátoraljaujhelyben 40.

Zemplén-Ladmócsi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett faminőségekben.

Egyedüli elárusítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbutor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK.

Mindennemü szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközünk.

Allandóan raktáron tartunk:

Három rétü lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.

„ „ affrik „ „ „ „ 15 „

Elsőrendü zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Gazdasági vasuti felszerelés

cca 800 folyóméter sinpár két váltó-val és nyolcz darab vaslóré eladó.

Bővebb felvilágosítást nyujt

Eiserth István,

ifj. Miklós Béla gondnoka.

DIÓSZEGHY PÁL és TÁRSA

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCZA 4. SZÁM.

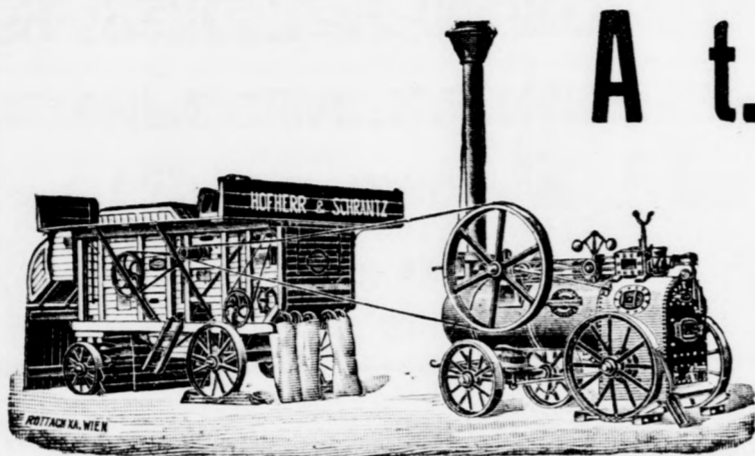
Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth R.-T.

BUDAPESTI GÉPGYÁR ZEMPLEN- ÉS ABAUJVARMEGYEI VEZÉRKÉPVISELETE.

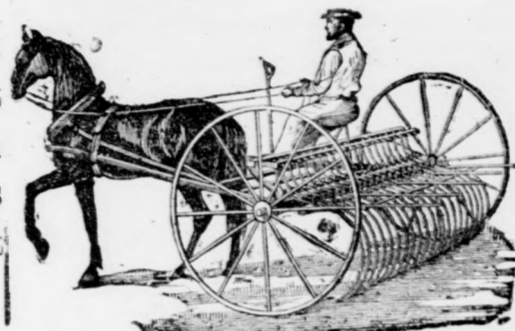
Sürgönyezim: Diószeghyék Sátoraljaujhely.

Interurbán telefon szám 112.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

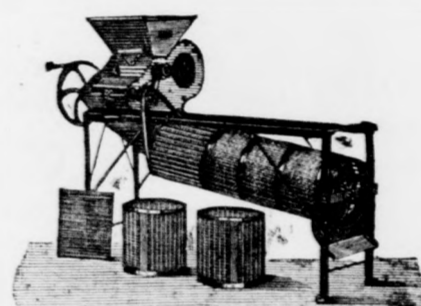
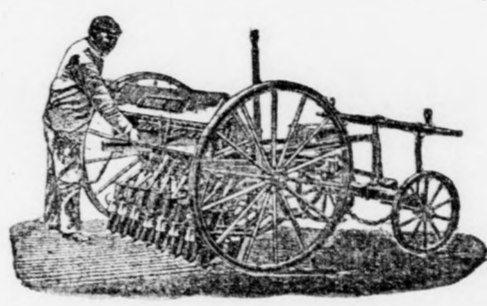
Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönségnek szíves figyelmébe ajánlani, hogy az általunk képviselt kizárólag elsőrendű czégek gyártmányaiból állandóan nagy raktárt tartunk fenn. A gazdaságban szükséges összes gazdasági gépeket és műszaki berendezéseket a legelőnyösebb feltételek mellett szállítjuk.

A Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth gyártmányok mindenfelé a legteljesebb elismeréssel találkoznak.

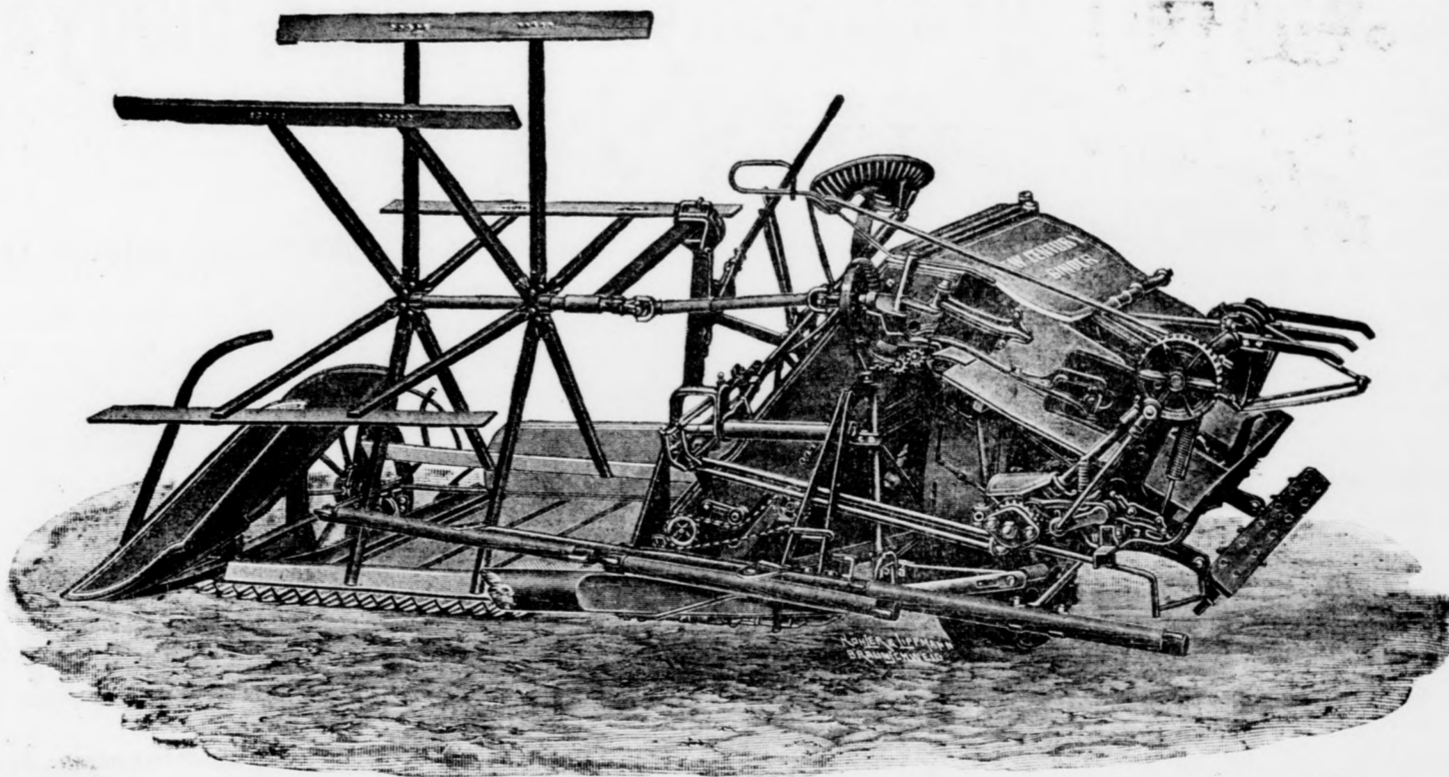
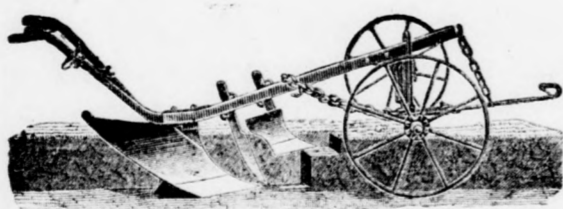
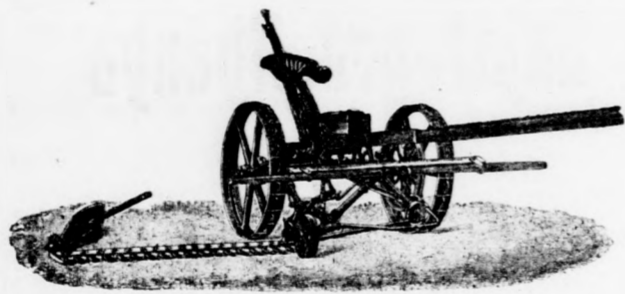
Allandóan raktáron tartunk legfinomabb minőségű gépolajat, hengerolajat. Tovotkenőcsöt, kocsikenőcsöt. Nagy készletünk van zsákokban és ponyvákban. Szalonnát a legolcsóbb árban szállítunk s különös figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek elsőrendű műtrágya készletünket.

Képviseljük: a gróf Larisch-Mönnich-féle karvini szénbányáknak kizárólagos képviselőjét Zemplén-, Ung-, Bereg- és Abauj-Torna vármegyék területére úgy, hogy eséplőgépek, gőzekék, mészégetők, homoktéglagyarak, szeszgyárak, cukorgyárak, gőz malmok, serfőzdek és minden ipari üzem részére a lehető legkedvezőbb feltételek mellett szállíthatjuk a

7900 kaloriás gf. Larisch-Mönnich-féle karvini szenet

Szívesen szolgálunk elsőrendű **porosz szalonkőszén**nel is, melynek házi fűtésre alkalmas volta elismert és a melyet wagonrakományokban szállítunk.

WALTER A. WOOD

legújabb „New-Century“ kévekötő aratógép.

Wood „New-Century“ kévekötő aratógépe a honi viszonyok különös figyelembe vételével lett szerkesztve, miután ezek az új gépekkel szemben sokkal nagyobb igényeket támasztanak, mint például az amerikai viszonyok. Nálunk, ahol a föld általában véve gondosan van megművelve és jó erőben tartva, a termények erősebben és nehezebben állanak, az aratógépnek sokkal nagyobb munkaképesség fölött kell rendelkeznie, mint Amerikában. Ezen körülménynek tulajdonítható, hogy a más gyártmányú amerikai kévekötők nálunk az első és talán még a második évben is még dolgoznak, de minden következő aratásnál és pedig rendszeren a legfontosabb időben mindinkább felmondják a szolgálatot, míg Wood „New-Century“-gépe bizonyos mérvű tisztességes kezelés mellett évek során át javításra nem szorul és mindig egyenlő jól dolgozik, akár az első évben.

Ezen főlényt Wood „New-Century“-kévekötője egyedül az összes részek jól átgondolt és szolid kivitelének köszönheti; az egyes részek szerkesztésénél mindig szem előtt tartva mint főcél, hogy a gép oly tartós legyen, amennyire csak lehetséges, de azért minden fölösleges súly elkerültessék és a surlódás az elérhető legcsekélyebb mértékre csökkentve legyen, hogy így erőt takarítsunk meg.

A világ elismert legjobb ekéi az eredeti

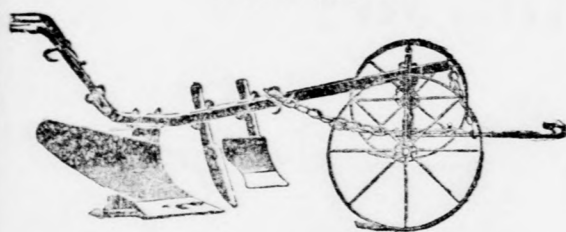
„Bächer“-féle

egy és többvasú aczélekék, melyek ekefejei törhetetlen tégely-aczélból, kormánylapjai pánczél-aczélból készülnek és feltűnő kevés vonóerőt igényelnek.

Minden gazda saját érdekében cselekszik ha a világhírű

BÄCHER-gyártmányt

vásárolja.

Árjegyzékkel szívesen szolgál:

Bächer Rudolf.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond**

Budapest, VI., Teréz-körút 26.

Állandó mezőgazdasági gépkiallítás.

Csakis „MELICHÁR“-féle

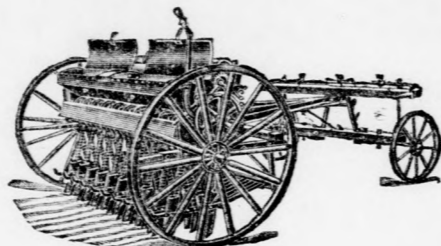
„UNICUM DRILL“

vetőgépet vásároljon. Mielőtt vetőgépszükségletét fedezné, okvetlen kérdezze meg gazdátársai véleményét az **eredeti** Melichár gépek felől.

Ujdonság !! Az ezzel azonos vetőszerkezetű és sortrágyázásra is berendezett egyetemes

Imperator vetőgépek,

melyek minden más gyártmányt felülmúlnak.

Óvakodjon utáztatoktól!

A „Miskolczi Hitelintézet“

áré- és terményraktáraiban az ez idei

XXI-ik évi gyapjuvásár

beraktározással egybekötve

1913. évi június hó 17-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

a „Miskolczi Hitelintézet“ igazgatósága.

Kowald Péter és Fia

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógára

BUDAPEST.

Ezen, az országnak közismert, régi fővárosi czége, mint általánosan ismeretes, úgy a

ruhák, függönyök, szőnyegek stb. festését és vegyi tisztítását, valamint galériók és kézelők mosását és vasalását

a lehető legszebb kivitelben eszközli.

Sátoraljaujhelyben a czégnek a Rákóczi-uteza 38. szám alatt, **Eisenberger Mór** urnál saját felvételi üzlete van, ki is levélbeli megkeresésekre megbízottját házhoz is elküldi.

Ungvári gránitbánya és csiszológyár

UNGVÁR

Interurbán telefon 113.

Interurbán telefon 113.

Saját gránitbánya

Fekete gránit-siremlékek, szegélyek, sirtedelek, keresztek és épületmunkák stb.

Egyedüli magyar nagyüzem az egész országban.